

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
10

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vae za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
nahaža v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.
Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

„Novostrujarji“ in šola.

Kaj sta zakrivila: solkanski nadučitelj Bajt in komenski učitelj Strekelj?

Ni je ustanove, katero bi naši janičarski novostrujarji tako sovražili kakor ljudsko šolo na podlagi sedaj veljavnih šolskih postav pod vodstvom od njih neodvisnega učiteljstva. Oni so neprenehoma na delu, da bi zaslužili šolstvo in učiteljstvo.

Po obstoječih zakonih šola ne sme biti ne moja, ne tvoja, ne njegova ali njena, ampak naša. Za šolo skladajo pristaji vseh strank in vseh stanov; zato mora šola ustrezati skupnim potrebam. Če pa pustimo v šoli gospodariti mlademu fanatičnemu kaplanu, ki zlorabi svoje mesto veroučitelja, taka šola ne ugaja skupnim potrebam.

V šoli hočejo imeti glavno in absolutistično besedo ljudje, ki nimajo ne žene, ne otrok ter ne vedo, kako dragi so otroci in koliko težav, trpljenja in skrbi imajo roditelji radi njih; ljudje, ki ne poznajo iz lastne skušnje družinskega življenja in njega težnj glede otroške prihodnosti. Ti fanatiki ne vidijo v otrocih mladih bitij, ki prihajajo v šolo, da bi si pridobili za življenje najpotrebnejše znanje, krepak pošten značaj, zmožnost, ustanoviti si dostojno existenco itd., ampak oni vidijo v otrocih samo prihodnje volilce v razne zборе, odbore in za častna mesta.

Nobena cerkvena postava ali določba ne zahteva in ne sme zahtevati, da bi se brez potrebe postavljalo v nevarnost zdravje šolskih otrok, a fanatičen kaplan vendar daje pri šolski maši poljubljati relikvije na tak način, da se morajo poljubljanja udeležiti vsi navzoči šolski otroci. Isti pušča ali celo pospešuje, da otroci poljubljajo križe, ki že leta niso bili umiti.

O cerkveni higijeni dalje govoriti ni treba, ker je znano, kako malo odgovarjajo cerkve zdravstvenim zahtevam. — Slovenska mati menda še ni rodila človeka, ki bi bil videl vmiati katero spovednico z lugom, sodo in milom, dasi se je dotika pogostoma mnogo mladih in starih grešnih, umazanih in bolehnih ust.

Verskemu fanatiku v črni suknji ni mar ne dr. Koch, ne tuberkulozni bakterijski škrofulozni ali že jetični otrok; njegova goni pri delovanju verski fanatizem, ki človeštvu ne more prinesiti sreče. — Tak verski fanatik hrepeni po vladi nad vsemi stanovi in nastopa kot absolutist. Drugi naj se ravnajo po njem, a on se noče ravnati po nobenem. On pozna samo svoje stanovske interese, za druge se ne briga. Danes zahteva od učiteljstva in šolske mladine, naj hodita za krsto, ko je mrtvaški spreved, gozloglava, a sam hodi pred krsto pokrit; drugokrat neumno kaznuje šolske otroke zaradi reči, ki ne spadajo v njegovo področje; tretjkrat se zadira v učitelja javno ali prikrito; zopet ob drugi priliki postavlja samoblastno nove verske vaje za šolsko mladino ali nabira denar za uboge otroke, »ki jih mečejo stariši tam daleč nekje v Azijo na gnoj in jih pobirajo misijonarji.« Za siromaštvo uboge družine, kjer otroci od stradanja boleljajo, se ne briga s toliko nemo kakor za afrikanke in azijske otroke.

Šolska vodstva so odgovorna, da se vrše samo one verske vaje, ki so bile do-

ločene od knezonadškofijskega ordinarijata sporazumno s c. kr. okrajnim ali deželnim šolskim svetom in od c. kr. okr. šolskega sveta sporočene kot take šolskemu vodstvu. Mlademu kaplanu nista mar ne ordinarijat, ne okrajni šolski svet; on ima svoje kaprice in vpeljuje verske vaje, da jih ni ne konca, ne kraja. Če šolski voditelj ugovarja proti pretiranim zahtevam, zanese fanatični kaplan uradno zadevo med ljudstvo in v časopisje ter skuša ljudstvo proti njemu naštimati in širi o njem zlagane vesti.

Kaj pa stariši šolskih otrok? — Ti si večinoma mislijo: Izročili smo otroke učiteljem; ti naj gledajo, da boče tudi katihet z njimi postavio postopali; oni morajo poznati postave. Drugi se odmaknejo šikanam fanatičnega kaplana s tem, da vpišejo svoje otroke v katero mestno ali šulferajnsko šolo, kjer so otroci rešeni verskega fanatizma. Tako pripravljajo novostrujarski fanatiki pot šulferajnskim šolam, protestantizmu, ločitvi šole od cerkve in gibanju »proč od Rima«. V ljudeh boljših stanov se vedno bolj utrjuje prepričanje, da so taki fanatiki zašli daleč preč od Kristusa in da je prvi pogoj prave vere, človeka osrečiti, ne pa ga onesrečiti; da je njena naloga dvigati, ne potapljati.

Ako verski fanatiki zaslužijo šolo in učiteljstvo, pridejo tudi nad goriške Slovence španski časi in slovenskemu otroku, ki dovrši tako zasluženo šolo, se boče že na streljaj daleč poznalo, da je bedak in sposoben samo za volovska dela pod bičem izobraženega ptujca. — Caveant consules!

Kaj je zakrivil solkanski nadučitelj Bajt?

Novi Čas, glasilo novostrujarjev, glasilo nadškofa in kneza, je priobčilo v št. 27. dne 1. julija t. l. članek z naslovom »Nekaj nezaslišanega«. V tem članku pripovedujejo hinavsko, kako da šolska mladina strašno ljubi sv. Alojzija; katehet šolskih otrok v Solkanu je hotel ljubezni in spoštovanju, ki je nedolžna mladina ima do svojega sv. Alojzija, malo zadostiti in dajal je pri šolski maši z vso dostojnostjo otrokom poljubljati svetinjo (relikvijo) sv. Alojzija

Potem sledi udrihanje po g. Bajtu, nato pa »Bajtov odlok«:

Št. 125. — Častiti gospod Ciril Zamar, kaplan! — Včeraj (21. junija) ste dajali pri šolski maši šolski mladini poljubljati relikvije. Z ozirom na to, da je učiteljstvo za šolsko mladino odgovorno, ko je ta pod njegovim vodstvom in varstvom in tako poljubljanje pospešuje razširjanje tuberkuloze, katera je v Solkanu najnavadnejša bolezen, protestuje podpisano proti temu, da se dajo pri šolski maši poljubljati relikvije in izjavlja, da zadevo naznani c. kr. okrajnemu glavarstvu, če temu protestu ne ugodite. — Vodstvo ljudske šole v Solkanu 22. junija 1910. — Voditelj: Fr. Bajt I. r.

Kaj takega je torej storil g. nadučitelj Bajt, da kričijo radi njega po novostrujarskem listu in po »Slovincu«?

Postava mu naravnost ukazuje tak odlok. Če se je pa ravnal po predpisih, je storil le svojo dolžnost. Postave so od Boga, pravijo klerikalci, zato jih moramo spoštovati in se ravnati po njih. Kaj torej kričijo, če se je ravnal g. Bajt po šolskih postavah?

E. pa saj jim ni dosti ne za relikvije ne za sv. Alojzija, ampak klerikalcem se zdi za malo to, da je nastopil ljudskošol-

ski učitelj proti duhovniku; čeprav se je ravnal le po postavi, ma to zamerijo, kaj? Bog varuj, kaj ukreniti proti kakemu duhovniku. Kaplan je velik gospod; če se drzne šolski voditelj kaj reči, ko kaplan ne dela prav, joj, to je velik greh; lop po njem, molčati mora, nikdo ne sme odpreti ust proti kaplanu, pa naj počenja kar hoče. Na tem stališču stojijo klerikalci, s tega stališča so uprizorili grdo gonjo proti g. Bajtu pri šolski oblasti in po svojih umazanih listih, kjer ni prostora za pravico in resnico.

To gonijo in tulijo dan za dnevom, kjer morejo, kdor jih hoče poslušati. In v Solnogradu na Marijanskem kongresu je govoril sam goriški nadškof in knez dr. Sedej, rekši »da se spominja iz skrbečega in potrtega srca nezaslišni škandalov, ki jih provzročuje liberalno učiteljstvo na Goriškem nekaznovano«

Kasšen »nezaslišen škandal« je vzročil Bajt? Ker se je poslužil predpisanih mu določeb, ker je ravnal po postavi, ker je storil svojo dolžnost, ker je storil za ljudstvo dobro delo v zdravstvenem oziru, radi tega menda vendar ni vzročil nikakega »nezaslišnega škandala«? — Kaj imajo cerkv. gospodje tako malo smisla za higijeno v cerkvi, za zdravje vernikov, da kričijo v tem slučaju o »nezaslišnem škandalu«, ko se je hotelo storiti nekaj proti širjenju bolezni! . . .

E, pa saj smo že povedali pravi vzrok gonje. Lop po učitelju, ki ni klerikalec, ki se noče prav globoko do tal klanjati prečastitemu kaplanu ter se ne drži posvečene »filije«! Vsak povod je dober. Iz mišice delati slona — v tem pa so klerikalci mojstri.

Žalostno, prav žalostno pa je, da se taki gonji na celo postavlja sam nadškof in knez!

Kaj je zakrivil komenski učitelj Strekelj?

Nič posebnega, le poslušajte!
V šoli je imel minulo šolsko leto priznano nemirno učenko.

Ko je nekega dne razlagal in so vsi učenci pazno sledili pouku, se je igrala ta učenka z neko rečjo.

Ne vede, kako igračo ima, stopi k njej, zgrabi za igračo in vrže na mizo, kakor ima vedno navado. V tem, ko je vrigel, je spoznal, da je »medajca«. Po pouku je vzela učenka »medajco« domov, kakor je dovoljeno vsem učencem domov nesti odzete jim igrače. Da je »medajca« odletela z mize v pljuvalnik, tega ni zapazil in tega ni zakrivil in ni hotel on. Naj bi bila še dragocenejša igrača, odzvel bi jo bil, ker mora učitelj, ako hoče imeti šolo za učilnico in ne za igrališče, tako postopati.

Kaj takega se lahko pripeti vsakemu učitelju! Vsakega učitelja pač mora jeziti, da se med poukom igra učenka, katere vrhutega še kar ni mogoče spraviti do miru. Priznano nemirna je ona učenka. Vse je tiho v šoli, vse pozorno poslušaj, samo ona znana nemirnica se zopet igra. Kaj naj stori učitelj? Pač to, da jej odzame igračo pa naj bo taka ali taka. — Strekelj niti vedel ni, kaj ima v rokah ona deklica, ampak v opravičeni nevolji jej je odzvel igračo in vrigel jo na mizo, kamor vrže po navadi nemirnim otrokom odzete igrače. Tako je ravnal kakor navadno, kakor vedno ravna, ko vzame otroku igračo.

In kaj so naredili klerikalci iz tega? »Novi čas« je prinesel v svoji 29. številki 15. julija članek »In zopet je de ne«,

kjer pripoveduje, kako draga in ljuba je bila ona svetinjšica »naši dobri deklici« (ki ne da nikoli miru v šoli!), spomin na prvo sv. obhajilo; »učitelj Strekelj pa zapazi to svetinjšico, skoči k deklici, odreže svetinjšico, vrže v zid, da pade v pljuvalnik.«

Koliko laži! Kako zvito, prefrigano zasukano! Kako pretirano, kako zlagano!

Res, svetinjšica jej je bila draga in ljuba — za igračo jo je imela!

In kdo tiči za gonjo proti Strekelju? Slavni Komenski dekan, star sovražnik Strekeljeve rodbine. Saj je našim čitateljem še v spominu, kaj je počel leta 1907. v družbi s takratnim proslulim kaplanom L. proti državnemu poslancu Al. Strekelju: kako je nekdo s priporočili iz farovža komenskega hodil po Dalmaciji ter iskal obtežljivih rečij za g. Al. Strekelja!

Ta dekan je napravil ovadbo na šolsko oblast, iz komenskega farovža izvira vsa gonja proti učitelju Strekelju. Tam so preobrnil vse, popačili resnico in sedaj strašijo okoli z »nezaslišnimi škandali«. Tudi ob ta »nezaslišni škandal« se je obregnil sam nadškof in knez! Kaj res nima naš ljubeznivi metropolit drugega dela kot preganjati učitelje na temelju neresničnih podatkov? Kako to, da kar na slepo verjame novostrujarskim lažnikom?! Gledé škandalov pa bi mu svetovali, naj išče rajši med gg. nunci nezaslišne škandale! Tam jih je polno! Najprvo pred pragom duhovskega staniu, potem pred drugimi!

Dosti! Čitatelji vidijo, kaj vse uganjajo klerikalci, kaki nesramni lažniki so, kako podli pretvarjalci resnice!

Opisana slučaju jih bijeta po lažnih ustih tako, da so reveži blamirani ter je njihova peklenska ludobija razkrita.

Povedali smo resnico. Oba slučajja sta taka, da ne potrebujeta nikakega opravičevanja in ne zapustita posledic za seboj.

Laž, obrekovanje, natolcevanje su njih sredstva!

(Z dežele.)

Teden za tednom so napadali učiteljstvo v Gorici in iz Gorice na nezaslišane načine »novostrujarji« in »politični otročaji« posebno v posebnem glasilcu, ki nosi ime, »Novi čas«. A tudi »Prinorski list«, »Gorica«, »Slovenec« so odpirali svoje predale izbruhom nekrščanske ljubezni, t. j. satanskemu sovraštvi do staniu, ki ni še klonil na celi črti tinitika pred novodobnimi pagani.

Saj nisimo več preobčutljivi, koža nam je čez in čez podplat postala vsled napadov od raznih strani; vendar nismo mogli več molčati, ampak zagrabili smo za pero ter podali nekoliko odgovora.

Naš odgovor, ki ni bil drugega nego odmev iz gozda, v katerega so politični otročaji teden za tednom kričali na vse grlo vse, kar jim je prihajalo iz umazane duše, naš odgovor jim je zmešal še tisto malo otročajske pameti, kar so je še imeli zdrave.

Zahreščalo je, vpiti so začeli kakor oni tat, ki je bežal pred policijo, ki mu je bila na sledu: primite tatu! Tatovi časti in dobrega imena so klicali po policiji!

In izkupil so jo! Roka pravice ji je dsegla ter neusmiljeno zgrabila za vrat ter jih pokazala svetu take, kakoršni so ti rokovnjači novega časa.

Kako se je to zgodilo? Čujte, ljudje božiji!

Tiste umazane cunje v Gorici so morale biti premajhne, ali preslabe, da bi v nje povili vse izbruhe neukročene strasti sovražstva proti učiteljskemu stanu, zato so se iz Gorice zatekli v Ljubljano ter objavili v »Slovincu« z dne 29. avgusta članek »Zagonetne razmere na Goriškem«.

In oglasila se je »Gorica«, glasilo dr. Gregorčiča in večine slov. deželnih poslancev na Goriškem (v št. 69. z dne 30. avgusta 1910.) in odgovorila: »Dopisnik, ki nič ne pozna razmer, je brez dvojbe imel le namen mahiniti po naših poslancih«.

»Člankar, besni prismođa in lažnik, pa tudi ne pozna in noče poznati (ker je tat časti učitelj. stanu! Op. pis.) državnega šolskega zakona, iz katerega navaja nekaj iztrganih besed, ki dajejo ves drug pomen, nego ves dotični paragraf v zvezi z deželno šolsko postavo. Taki lažniki in obrekovalci se postavljajo na čelo v boju zoper liberalno učiteljsko! Proč s takimi lažniki, ki kompromitirajo stvar, predno jo vzamejo v roke. Laž, obrekovanje, natolcevanje niso sredstva, s katerimi naj se pobija liberalizem. V to je treba čiste vesti in čiste pameti!«

Dobesedno tako je obsodila »Gorica«, glasilo dr. Gregorčiča, ubijalce časti učiteljskega stanu. To nam je v popolno zadoščenje.

Kaj pa knez nadškof dr. Sedej?! — Pod njegovo patronanco, z njegovim blagoslovom, morda celo z njegovim denarom so se uganjali napadi. Kedaj se otrese besnih prismođ in lažnikov, obrekovalcev, lažnikov, ki jim služijo kot sredstva laži, obrekovanje, natolcevanje?! Kdaj zakliče tudi on: Proč s takimi lažniki, z ljudmi, ki nimajo čiste vesti in ne čiste pameti??

Ako ne bode knez nadškof dr. Sedej poslušal — ne našega glasu, — ampak glasu »Gorice«, ki je glasilo dr. Gregorčiča, profesorja bogoslovja ter se bo dalje pajdašil z »besnimi prismođami in lažniki, obrekovalci, lažniki, katerim služijo kot sredstva laž, obrekovanje, natolcevanje«: ako ne pahne proč od sebe ljudi, ki nimajo čiste vesti in ne čiste pameti; ako tega ne stori, bomo imeli odgovor po pregovoru: »Povej nam, s kom občuješ in vedeli bomo — kaj si!«

Monsignor Kragelj je rekuriral svoj čas na naučno ministerstvo; pa je tudi tu propadel. Tedanje naučno ministerstvo je zavrnilo njegov rekurz, rekši, da ta zadeva spada v kompetenco plačujoče korporacije. Letos je monsignor pridobil knez nadškofa, naj se potegne pri šol. svetu v Tolminu za kateheta. Tudi knez nadškofovi prošnji ni mogel pomnožiti okrajni šolski svet ugoditi iz omenjenih razlogov in ker ni v predvarku postavke za kateheta. Po tolikih letih je monsignor dovedel to vprašanje vsaj na pravo pot. Po postavnih določbah odloči namreč ministerstvo, ako nista ordinariat in plačujoča korporacija edina. Po današnjem političnem kurzu se je vedelo že naprej, da odloči ministerstvo za kateheta. V vsej naglici je ministerstvo kar diktiralo ustanoviti mesto kateheta v Tolminu, razpisati službo in ga imenovati. Sedaj je bilo veselje v Izraelu. Kateheta bomo imeli s šol. letom t. j. s 1. sept. t. l. v Tolminu! Pomnoženi šolski svet je napravil v svoji doslednosti in na podlagi postavnih določb pritožbo na upravno sodnijo proti ministerški odredbi. — Ker nima pritožba odlašujoče moči, so imenovali (baje dež. šol. svet) riemberškega kaplana Brezavščka katehetom za ljudsko šolo v Tolminu. Brezavšček si je prišel te dni ogledat Tolmin in svoje novo katehetsko mesto. A kateheta za letošne ne bode! — Kaj se je neki zgodilo, ni še natančno znano. Verzije so v tem naenkraatnem preobratu različne: Duhovščina pravi: zaradi pomanjkanja duhovnikov (pred par meseci niso tega vedeli), knez nadškof bi v slučaju namestitve kateheta premestil 1 kaplana iz Tolmina. Ako bi bilo to res, potujaje s tem tudi on, da imajo 3 duhovniki v Tolminu dovolj časa, veronauk poučevati; zopet se govori, da je šel po 18 letnem potezanju monsignor h knez nadškofu odklonit kateheta, ker bi bil na slabšem, da bi zaradi njega izgubil 1 kaplana; in slišijo se zopet glasovi, da so na ta način prišle prizadete oblastnije najlozje iz zadrege, rekši, da je treba vendar-le počakati zadnje, pravoveljavne besede upravne sodnije. Jedno pa je gotovo: kateheta ni.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kala. — Že v »Soči« od preteklega četrtka se je kratko opisalo, kako so hoteli nasprotniki skaliti mir pri plesni veselici. Dopis iz Kala v »Prim. listu« pa naj bode novod slededim vrsticam, katere naj v še lepši luči pokaže te svetohlince. — Dopisovalec »Prim lista« je zelo kratkoviden, ker vidi le »liberalne« mladence in ne našega društva. V dopisu govori o finančnem uspehu plesa in o naših še tako suhih možnjčkah; pravi, da so morali dokladati in veliko šteti. — Štelo se je, a dokladalo se ni. Mi tudi, hvala nimamo še tako suhih možnjčkov, a Vaši so presuhi. Samo povejte nam, kdo in s čigavimi kronkami se je štelo in dokladalo za razna božja romanja in za stroške slušateljem nekdanjega socialnega kurza v Gorici. Kje se je mnogo dni zapravljalo in mnogo popilo, bi znal povedati klerikalni krčmar, osobito takrat, ko se je plesalo vso noč, da se ni prizaneslo prihodnjemu dnevju še celo ne za časa sv. maše. Takrat je bilo vse prav in v redu, zinil ni nihče besedice. Kaj č' mo, bilo je na katoliški podlagi in na tej se lahko pleše tudi v času sv. maše. Kaj pravite o tem, g. nunc. Daš je bilo v nedeljo v cerkvi toliko besed o plesu, se je vendar takrat molčalo. Dvojnja mera! Kje je doslednost! Tudi župan je bil takrat kratkoviden. Tam bi bil umesten nastop policista. Svetle kronice se še dobijo pri nas za ples, katerega priredé spet na angeljsko nedeljo kot odgovor na nedeljsko cerkveno pridigo. Da zve javnost, česa so zmožni ti pobožnjaki, kadar je treba nasprotovati, naj jih pobeli naslednje: Neka tukajšnja vsega potrebna ženica je v plesni noči v svoji prikriti sveti jezji vrgla na mimoidoče lastne odpadke. Gosp. Anton Piriš h. št. 129 zna tudi povedati, kako so izurjeni v metanju kamenja na svojega bližnjega. Le slučaju se je zahvaliti, da se je mož o pravem času izognil, drugače bi ga kamen zadel in poškodoval. To je sad politike, ki je vzklil iz semena — katerega? Naj cenj. čitatelj ugane! — Društvo.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Sv. Križa na Vipavskem. — Dne 30. avgusta smo pokopali na novem pokopališču dva mriča, ki sta imela nenavadno lep pogreb, namreč g. p. Gela z j. Koba, vikarij kapucinskega samostana, rojen v Vrlopolju, znana dobra in poštena duša, in koj na to gč. Marija Valič, ki je umrla v Trstu vsled opeklin. Izpolnila se ji poslednja želja, da ji počiva truplo v domači zemlji. Prepeljalo jo je sem novo pogrebno podjetje g. H. Stibel iz Trsta. Pevski zbor »Bralnega društva« je zapel običajne žalostinke svoji zavedni članici. Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala gč. Mimi Kalin 1888 K.

Velike žablje. (Ples. Tudi »čuki« plešejo. »Škof je žalosten«.) — Kje je še kdo, ki ne pozna nekega »golo-bradega« Bonaventure. Žabljci ti ga gotovo prav dobro poznajo. Ta človek je v nedeljo pital napredne fante s takimi priimki, katere more izreči samo gosp. pater Bonaventura. Kaj pa ga je tako razburilo? Pravi, da ga Veliko-Žabljci ne pozdravljajo. Slišal sem pa domačina, ki mu je rekel: »Že ta tretji bot sem jih pozdravil, a mi niso odzdravili!« Ali slišite g. pater. Če Vas kdo pozdravi, je Vaša dolžnost, da mu odzdravite! Tudi Vi morate deti tisto Vaše črno torilce z glave, drugače bomo mislili, da imate vrabce pod njim. Z onimi priimki, s katerimi pitate napredne vaščane, pa bo bolje, ako boste pitali svoje »čuke«. Oni so vredni teh priimkov, ne pa mi! »Neotesani, neolikanci, neizobraženci«, to so gotovo primerne besede za Vaše »čuke«. — Govorili ste tudi nekaj radi plesa. (Narodno izobraževalno društ. »Bodočnost« je namreč priredilo ta dan javni ples.) K plesu ne sme katoliški kristjan. Ples je hiša razuzdanosti. Škof bo žalosten, ko zve da ste plesali. Tako vneto je govoril g. pater. — A kaka izprememba popoldne. Godba je zaigrala. Mladina se je vrtela, da je bilo veselje gledati jo. Zdaj pa čujte! Marsikdo se bo vprašal, kaj pa je z Žabljekimi »svetovnoznanimi čuki« in »sovami«. Po dnevi jih res ni bilo videti. Pa saj čuk je nočna ptica. Ko se je zvečerilo, so zapustili čuki svoje luknje in prileteli — kam? — Prileteli so na ples. Da, da, neverjetno — a resnično. — »Čuki« žabljeki so plesali na plesu nar. izob. dr. »Bodočnost«. Pa kako so se vrteli. Žabljeki »hrnister« je tako opletal, da je bilo kaj. No, g. pater, ali slišite: »Vaši, pa ples. Škof je žalosten, on joče«. Da, da lahko joče, na one, na katere je stavil ves svoj up, oni se mu zoperstavljajo, in gredo plesat. Ampak, g. pater, to pa še ni velika reč, če jo obrne kak »čuk«, da jo pa obrača, zatisnite si ušesa, g. pater, da jo obrača »tretjerednica! Škof je žalosten! Docela je potr! Potalžite se, g. pater, s tem, da Vam povem, da se je pobožna »tretjerednica« opravičevala po storjenem grehu s tem, da je rekla, da ni šla plesat »radovoljno«. — Smešno, kaj ne! Ha, ha. — Pa pustimo posamezne slučaje. To pa je in tudi ostane za vedno, da so Žabljeki »čuki« plesali v Velikih Žabljah v nedeljo, dne 28. avgusta zvečer.

Iz krmanskega okraja.

Novostrujari v Medani. — V nedeljo 28. pr. m. okoli 11. ure po končani maši, so se pripeljali trije odrešeniki novostrujari pod vodstvom takozvanega kranjskega Kremžarja, da odrešijo naše pobožno ljudstvo pogube in zmoť. Mislili so si baronskega sprejema, vendar so se spogledovali, ko je zapuščalo ljudstvo kar trumoma vas in se mirno odpravljalo proti domu. Seveda se je takrat Kremžar res nakremžil. Ob 11. uri je bil shod napovedan. Ljudje se je kar trfo in gnetlo, tako, da so cenili samo možkih vseh skupaj menda 200—180 = ? Da ne govorimo o ženskih, ker jih je bilo neštevilno(!) Nakremžani Kremžar je glede na toliko število ljudi govoril na shodu — pardon otvoril le nekaj pomenev in ustanovitvi »Slov. katoliško-izobraž. društva«. Med drugim je govoril o geslu: »vse za vero, dom, cesarja!« povdarjal je posebno to, da njih »Slov. zdravbarsko soc. zveza« ustanovlja društva le tam, kjer vidi zadnjo potrebo, in se hlinit ljudem z vero, kakor da bi bilo medansko ljudstvo do-

slej brez vere in da bi potrebovalo novostrujarske izobrazbe. Kaj ni dosti pobožno in verno naše ljudstvo? Pa menda je prinesel on krivo vero v Medano!

Po končanem kremžarjem hinavskem govoru se je oglašil za besedo bogoslovec Reja z Dobrovega, ki je nekaj čenčal o odseku »Orel« ali »Čuk«. »Oh, mladenci, je pričel!« (vseh se je štelo okoli 100—90) in vi vrli bodoči »orli«, vi pojedete v boj, oh, mladenci proti sovražniku slovenskemu, proti liberalcem, ki nam strežejo vsak hip po življenju« itd. Prismođa! Konec vsebine njegovega govora je bil ta, da človek ni pravzaprav vedel, kaj hoče povedati. Gosp. kurat je omenil na to klobasarijo, da bi bilo bolje, da bi ne nastopil.

Zaostal pa ni naš novomašnik M. Toroš, oni gospod, ki se prikaže nad ljudstvo, in je prijazen le ob posebnih prilikah drugače pa nima s svojimi soobčanji prijazne besede. Tam ob volitvah je bil nahujskal ljudstvo proti učiteljsvju. Ljudstvo je bilo zbegano ter je govorilo: »Mi ne potrebujemo učiteljev, mi svoje otroke lahko sami vzgojujemo!!«

Ali poznate mogoče »Mončča« mežnarjevega? Ta mož je bil kajpada tudi na shodu in je imel tudi glavno besedo. Ampak blamiral si je pa »fest«; ko se je izvolilo sedem mož v pripravljalni odbor, jih je naš »mončča« prečital ljudem, in dejal potem glasno in slovesno: »Kdor je zadovoljen, in ni zadovoljen, naj vzdigne roko!!!« Ljudje so bruhili v smeh. Mončča pa začudeno gledal kot oblita kokoš. Omenimo še to, da za našo vas je jako sramotno, da hodijo ljudje iz druge dežele, in pa še kranjski hujskači dražijo naše mirno ljudstvo ter mu usiljevat neko krivo izobrazbo. Radovedni smo na vspehe tega društva, kar bomo pozneje poročali.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Andrežu priredi, kakor smo že naznanili, v nedeljo dne 18. t. m. veliko veselico. Na vspredu je petje, godba, igra, komični prizor, šaljiva pošta itd. — Pri gri in komičnem prizoru sodelujejo naši dobro znani igralci iz Št. Andreža pod vodstvom g. A. Škabar-ja. Svirala bo de vojaška godba tuk. ces. in kr. pešpolka št. 47. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da prihihi 18. t. m. v Št. Andrež. — Mal položi dar domu na altar!

Domače vesti.

Ljudsko štetje v Gorici. — Sestavili se je pripravljalni odbor v svrhu potrebnih predpriprav za ljudsko štetje v Gorici. Da se izvede ta težka naloga, je treba vsestranskega sodelovanja. Jutri bo v prostorih »Slov. brajn. in podp. društva« v ulici sv. Ivana sestanek povabljenec, da se ukrene vse potrebno v označeni namen. Slovenci v Gorici! Delujmo vsi, da dožeremo pravo število, koliko nas je v mestu! To bo tudi lep odgovor na sedanje laške hujskarije proti Slovencem!

Sklicanje goriškega deželnega zbora. — Kakor čujemo, bo sklican goriški dež. zbor na dan 15. t. m.

Poroka. — Danes se je poročil g. dr. Fr. Novak, c. kr. profesor v Idriji, z gospodično Jožico Šapla iz Šturij. Vse najbolje!

Vlada in kolesarsko slavje v Gorici. — Vlada je sicer dovolila kolesarsko veselico v Velodromu 11. t. m., toda kolesarji ne smejo skozi mesto! Če pridejo z Vipavske strani, vsi obstranski ulicah hitro na Velodrom, če pridejo z južno ali državno železnico, vsi postranski ulicah, nobeden ne sme v mesto; še kako skupno kosilo bodisi »prijelenu« ali v kaki drugi gostilni je prepovedano! — Lahki to vedo, zato smatrajo to za potulho ter se pripravljajo na poboj Slovencev, če se bo slavje vršilo: oni pa hočejo, da se slavnost sploh prepove, v ta namen sklicujejo shod v torek; vlada si je tudi še pustila odprta vrata za slučaj, če bo v nevarnosti javni mir in red(!), da prepove lahko vsak trenutek kolesarsko slavnost! Če bodo Lahji v torek to zahtevali in če bodo nemirni, kdo ve, kaj se zgodi »gledé na jav-

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražičnimi čistil. kroglicami in grenčinami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje živote. — Bolečine olajšuje in okrepuje staroznano sredstvo proti tryganju in prehlajenju vsake vrste.
Orig. steklenica K 1-90
Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvoran založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.
Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofoletti A. Gironeoli.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Iz Tolmina. (Katehetsko vprašanje). — Monsignor Kragelj v Tolminu se je potezal 18 let za kateheta na ljudski šoli v Tolminu, povdarjajoč, da nimajo 3 duhovniki v Tolminu dovolj časa veronauk poučevati. Posluževal se je v dosego svojega namena v presledkih različnih primernih pa tudi neprimernih sredstev. Tako n. pr. potezanje v krajnem šolskem svetu, v okrajnem šolskem svetu, v starašinstvu itd. Vsi kdar in povsod je naletel na odločen odpor. Povdarjalo se je v vseh treh korporacijah, da imajo 3 duhovniki v Tolminu dovolj časa, poučevati veronauk, zadolženi okraj pa nima denarja za plačevanje četrttega duhovnika kot kateheta v Tolminu.

ni mir in red! — Kaj uraduje na glav-
varstvu Bombig?!

Po stranskih ulicah torej! — Dne 11.
t. m. Slovenci, ki pridejo v mesto, ne bo-
do smeli iti po glavnih ulicah na kolesar-
sko veselico, ampak po stranskih! Kadar
prinaša Slovenec denar v mesto laškim
»lačenbergerjem«, takrat sme pa po Gos-
podiški ulici do Koršič. Takrat govorijo
tudi le slovensko »goriziani, italijski« tako,
da bi morali pravzaprav upisati slo-
vensščino za občevalni jezik, vabijo Slo-
vence k sebi, ali 11. t. m. pa »ščavi« še v
mesto ne smejo! — Naši deželjani,
zapomnite si to, imejte to ved-
no pred očmi ter vedite, da ži-
vijo v Gorici slovenski trgovci
in obrtniki!

Ko prinašajo denar Slovenci, takrat ne
govoré Lahí nič o »calata«, ampak: do-
ber dan gospodar! dober dan, gospodinja,
v nedeljo 11. t. m. bo pa »calata« in s ka-
menjem hočejo počakati Slovence! Brid-
ko se mora maščevati to nad njimi! —
Gorica tako nimá bodočnosti za Lahe,
ko ponelha renégatstvo, koliko pa jih bo?
Pred Lahí smo bili Slovenci v Gorici in
najbrže bomo tudi z a njimi!

Goriški župan Bombig ima sedaj de-
la čez glavo. Pa ne da bi morda iskal
pitne vode za Gorico ali sredstev, da bi
mesto plačalo ogromne dolgove, katere
mu je naložila na rame laška nesposob-
nost, lahkomiselnost in zapravljivost; ali
da bi si ogledal nesnagó po stranskih uli-
cah in predmestjih, da bi morda trotoar
popravil ali storil kaj za olepšavo mesta
in promet s tujci — o ne, tega ne išče,
ampak on hodi okoli in išče, kako bi na-
klesetil slovenske mestne občane 11. t. m.
**Na čelu gonil proti Slovincem scoji župan
Bombig.** Kje je tista proti drugim narod-
nostim tako obzirna vlada, da pouči žu-
pana Bombiga, da je kaj takega nedo-
pustno ter ga kaznuje?! E, proti Slovincem
je dandanašnji vse dovoljeno. Še v
dobro mu bodo šteli gonjo proti njim!!
Bombiga redijo nemalo slovenski denarji,
no, zato pa tako ruje proti Slovincem v
mestu ter se postavja na čelo pocestnim
tolovajem! Res, lep župan! Pa tudi za
njega pride ura sodbe!

Shod proti Slovincem sklicujejo La-
hi v Gorici za torek 6. t. m. — Pre-
prečiti hočejo namreč kolesarsko slavje!
Sploh bi se ne smelo vršiti, tako sodijo
laški vsemogočneži. Na shodu bodo div-
jali proti Slovincem, zasramovali bodo
Slovence, cel slovenski narod bodo ne-
izmerno žalili, potem pa bodo hoteli iti
po mestu demonstrirat proti Slovincem!
— Branilo se jim tega ne bo!! Slovenci
si to zapomnijo prav dobro. Povedali
smo že, da če ne bo miru, jih bodo bolele
glave in žepi!

Laški banditi v Gorici se pripravlja-
jo na dan 11. t. m., ko bo kolesarska
slavnost, na poboj Slovincem s težkimi
palicami, z bokserji, s kamenjem. Posve-
tovanja imajo in »kaporioni« nabirajo
ljudi, ki nimajo nič zgubiti, da bi napa-
dali Slovence. Nekaj takega kakor pred
dvema letoma, a ne le nekaj takega, ne-
kaj hujšega nameravajo. — No, Slovenci
ne izostanejo z odgovorom. Pocestni la-
ški junaki ne ustrahujejo Slovincem, to
naj si zapomnijo, pa če tudi jim pošlje
vlada v pomoč bajonete in sablje!

Na c. kr. moškem učiteljsku v Gorici
bo vpisovanje za šolsko leto 1910/11 —
spričo naknadnega namestništvenega od-
loka — že v torek, dne 13. t. m. od 9—12.
dopoldne ter od 3—6. popoldne.

Ta dan se morajo tudi zglastiti
osebno pri ravnateljstvu oni doseda-
nji gojenci, ki imajo izvršiti še kak po-
navljalni ali naknadni izpit. — Vsi drugi
dosedanji gojenci, ki nameravajo pose-
čati zavod še v prihodnjem šolskem letu,
morajo do imenovanega dne prinesiti ose-
bno v ravnateljstvo ali po pošti poslati
zadnje šolsko izpričevalo.

Od dne 14. do vštetege dne 17. t. m.
bodo pisмени in ustni sprejemni, ponav-
ljalni in naknadni izpiti.

V ponedeljek dne 19. t. m. bo otvo-
ritvena služba božja.

**Gorico zapusti slavnoznani novostru-
jarski gimnazijski suplent dr. Karol Ca-
puder;** imenovan je za prov. gimn. učitelja
v Kranju. Bil je hud novostrujarski
petelin, ki je zanašal med mladino kleri-
kalni strup. Sreča za Gorico, nesreča za
Kranj!

**C. kr. žensko učiteljske v Gorici,
deška in dekliška vadnica.** (Naznanilo s
popravkom). — Vsi led odloka c. kr. na-
mestništva od dne 31. avgusta prične
šolsko leto na c. kr. ženskem učiteljsku
v Gorici ter deški in dekliški vadnici 19.
septembra 1910.

Vpisovanje se vrši:
I. Ženska učiteljske: 15. in
16. sept. od 9—12. ure predpoldne. —
Gojenke I. tečaja semorajo priglasiti 15.
sept. od 9—12. ure predpoldne pri rav-
nateljstvu zavoda. Dne 17. sept. pri-
čnejo ob 8. uri ponavljalni izpiti.

**II. Za deško in dekliško vad-
nico** bo vpisovanje 17. sept. od 9—12.
predp. Reden pouk prične 20. sept. —
Ravnateljstvo c. kr. ženskega učiteljske.

Več laških trgovcev v Gorici graja
odločno gonjo »Corriera« proti Slovincem.
Sicer je po laških botegah obilo
mladičev, ki komaj čakajo, da primejo
teško palico v roke ter gredo z njo nad
Slovence ali denejo v žep kamenje, da
ga bodo metali za Slovence, vendar so
tu tudi trgovci, ki gledajo s skrbjo na
dan 11. septembra, kaj bo; seveda ne iz
kake ljubezni do Slovincem, ampak za-
to, ker živijo od Slovincem in jih vsak
bojkot, pa če bi trajal le par dni, potlačí
tako, da postanejo krotki in nedolžni kot
jagnjeta. Po kolesarski slavnosti 1908. so
hodili k nam jokati, da niso nič krivi
oni ter prosili so za božjo voljo, naj se
ne bojkotuje laških trgovcev; pri tem so
padale ostre besede iz njih ust na naslov
magistrata in »Corriera«. Ali bo letos
zopet tako? Pred dvema letoma so po-
gnali laške prodajalce tudi iz raznih na-
ših trgov. Če bodo Slovenci odgovorili
na nameravane napade z bojkotom
»laške Gorice«, naj se gredo zahvalit
prizadeti na magistrat in pa h »Cor-
rieru«!

**C. kr. pripravnica za učiteljske v
Podgori.** Vsi led novega odloka c. kr.
namestništva bode vpisovanje že 17. t. m.
in ne 19., kakor je bilo objavljeno.

»Gorica« je povedala, da dr. Stepan-
čič radi tega ni nastopil dopusta kot de-
želni odbornik, ker je več sodnih svetni-
kov na dopustu pa on naprošen nadome-
šča. Jemljemo na znanje in pričakujemo,
da menda že drugi mesec nastopi dopust,
ker dopusti svetnikom potekajo. Ostane
pa v veljavi trditve »Gorice«, da brez
dopusta ne more opravljati popolno
ma deželnoodborniške službe! Denar
pa le popolnoma vleče!!

Od falzificiranja živijo. — Med Lahí
je nastalo veliko veselje, ker se bo štelo
pri ljudskem štetju po »občevalnem jezi-
ku« vsled odredbe Slovanom sovražne
vlade. Veselijo se, češ, da tako odpade
slovenska »agitacija«, pokaže pa se ita-
lijanstvo, kolikor da ga je v resnici! Od
samega falzificiranja živijo. Tako zani-
čujejo Slovine, pri ljudskem štetju pa jih
upišejo za Lahe kar na tisoče in tisoče!
Kje bi bili ti reveži, če bi ne imeli prilike,
upisati Slovine za Lahe?!

Mesariji v Gorici so zopet povišali
ceno mesa! In sicer kar za 8 h pri kilo-
gramu! Kdo bo še jedel meso? Malo boj-
kota bi nič ne škodovalo!

Dijaška veselica. — V nedeljo 4.
septembra priredi dijaški pevski kvartet
v Koprivi na Krasu zabavni večer z lepim
vspreedom. Poleg pevskih, vijolinskih in
solovih točk igralo se bode tudi burko in
spevoigro. Cene: Sedeži I. vrste 1 K,
sedeži II. vrste 70 v, stojišča 40 v. — Za-
četek ob 6 uri in pol zvečer. Vrši se ob
vsakem vremenu.

»Struna« v Idriji priredi dne 7. sept.
ob 1/2 9 uri zvečer v realni telovadnici
koncert v korist podpornim društvom za
slovenske visokošolce v Pragi in na Du-
naju. Na vspredu je 8 točk: (orkester,
gosli-solo, klavir-solo).

Pred tukajšnje okrožno sodnijo se je
vršila razprava proti A. Medveščeku, A.
Humarju, A. Danevčiču in A. Podgorniku,
da so poškodovali Rožo Bitežnikovo po
obrazu z nekim strupom; obraz ima
skvarjen in jedno oko. Storili so to, ko je
šla s svojim ljubčkom. Podgornik je op-
roščten, drugi so kaznovani na 3 mesece
ječe vsak. Bitežnik zahteva 4000 K od-
škodnine.

Priloga. — Današnji številki smo
priložili »Slovensko gospodinja«. List iz-
daja »Kolinska tovarna« za kavino pri-
mes.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne
bosta odprti v Gorici lekarni Gironcoli-
Ulubich. V teh dveh lekarnah bo tudi po-
nočna služba v času od 4. do 11. t. m.

Opozarjamo slav. občinstvo na inse-
rat »Agró-Merkur« in priporočamo, da se
poslužuje te zanesljive tvrdke.

Rogaški

Tempel vrelec. Diastetična namizna
pljaka z obilno ogljikovo
kislino. Pospešuje prebavo
in izmenje snovi.

Styria zelo koncentriran medicina-
len vrelec, priporočljiv pri
kroničnem žolodčnem kataru,
zaprtju, Brightovih ledelah,
vranični oteklinah, jetrni
trdnji, zlatoci, snovnoizmen-
skih boleznih, kataris dihal-
nih organov.

Donati Zdravilen vrelec največje
vsabine svoje vrste. Zlasti
uporaben pri kroničnem šre-
vesnem kataru, obstipaciji,
žolčnih kamnih, točlični
trganju, sladkovni bolezni.

**Najmočnejši
prirodni vrelec magnezij-
glauberske soli.**

Zaloga v Gorici pri A. Jeretiču
in A. Seppenhoferju.

Sokolski vestnik.
**Telovadno društvo »Sokol« v Črni-
cah** priredi v nedeljo dne 4. t. m. svojo
letno veselico. Na vspredu je orodna te-
lovadba, skupine in ples. Okoličansko
mladino in vse prijatelje sokolstva vabi-
mo k tej prireditvi.

Odbor.

Zveza narodnih društev.

**Pevsko in bralno društvo »Naš pra-
por« v Pevni** priredi v nedeljo, dne 25.
t. m. javno tombolo s koncertom vojaške
godbe. Dobitka: činkvina 150 K, tombola
300 K. Srečke se razprodajajo po 40 vln.

**Kmetško - izobraževalno društvo v
Batujah** priredi v nedeljo, dne 4. t. m.
društveni ples v prostorih g. Slamiča.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« se ude-
leži jutri dirke bratskega kol. društva
»Danica«. — Za naše društvo bo dirkal
naš dirkač Vekoslav Šinigoj. — Odbor.

Jutri v nedeljo dne 4. t. m. se vrše
cestne dirke ob vsakem vremenu
ob 3. uri popoldne Miren-Gorica, katere
priredi kolesarsko društvo »Danica«.

Razne vesti.

Acrental in San Giuliano, zunanja
ministra avstrijski in italijanski, sta bila,
kakor smo že omenili, 1. t. m. v posebni
avdijenci pri cesarju v Ištu. Cesar je z
izredno ljubeznivostjo sprejel italijanskega
ministra. Poroča se, da se je med obe-
ma ministroma dosešlo popolno spora-
zumljenje v vseh političnih vprašanjih.
Gledé obmejnih konfliktov se izdajo za
obmejne straže posebna navodila.

Amerikanci v Evropi. — Letos je
bilo v Evropi na letovišcih okoli 200.000
bogatih Amerikancev. Sodi se, da turisti
in letoviščniki v Evropi potrosijo okoli 5
milijard K na leto; okoli 20% tega so
plačali Amerikanci.

»Banca popolare triestina« je bila
priše v stiske. Nastal je run, ki je bil

tako izdaten, da je banka zaprla vse svo-
je blagajne ter sklicala občni zbor na dan
9. t. m.

Poštni urad v Ištu na cesarjev jubilej.
— Ta urad je imel 18. pr. m. izredno do-
sti dela. Došlo je 2028 brzojavk, oddanih
je bilo 665; brzojavnih besed je bilo spre-
jetih in oddanih 112.740. Na telefonu so
bili 204 interurbani razgovori, lokalnih
2500. Brzojavka nemškega cesarja je ob-
segala 500 besed, skoro toliko tudi izo-
javka italijanskega kralja. Cesar je od-
govoril do zvečer osebno na 50 gratula-
cij. Radiotelegramov je bilo 25, tudi s
parnika »Trieste«, ko se je vračal v Trst.

Železniška nesreča. — Tovorna vla-
ka, došla iz Prerava in Krakova, sta za-
dela drug ob drugega. 3 osebe so smrtno-
nevarno ranjene.

Kolera na Ruskem. — V nekaterih
gubernijah je ponehala, v drugih pa še
razsaja. V guberniji Kerzon je obolelo
v zadnjem času 30.000 oseb za kolero;
tritisoč jih je umrlo. V guberniji Harkov
je bilo slučajev 3284, v guberniji Poltava
249.

Newjork šteje sedaj 4.766.883 prebi-
valcev. V 10 letih se je pomnožilo prebi-
valstvo za 1 milijon 300.000 prebivalcev.

Tržaški trgovec Hladnik je bil spo-
znan pred poroto v Ljubljani krivim hu-
dodelstva goljufije ter pregreška zoper
varnost lastnine; obsojeni je na 7
mesecev ječe. Hladnikova žena je
oproščena. Tako je skončala logaška a-
fera s pilulami, o katerih se je dognalo,
da če bi bila Hamericova vseh 50 hkra-
tu povžila, bi bila šele umrla. Hladnik je
ostal v zaporu.

Klerikalni panama na Koroškem. —
Krščansko-soc. stranka in visoka duhov-
ščina se zavzema za to, da bi vlada sa-
nirala razmere v koroški Zadružni zvezi
ter jej pomagala z milijoni, katere sta dva
nunca zapravila!

Mali oglasi.

Najmanjša pristožbina stane 60 vln. Ako je oglaš
obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln.
Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici,
katerih na dožel (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker
nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Dve dijakinji se sprejeme na stanovanje in
hrano. — (Nudi se prilika za
priučenje nemškega jezika) — Polzve se v
ulici Cipressi št. 4.

Eno ali dve kandidatini se sprejeme na
stanovanje (lepi zračni prostori z vrtno). Naslov-
pové upravništvo.

V bližini mesta se odda takoj v najem 1 do
4 prazne sobe s prostim
vhodom, po želji tudi kuhinjo in vrt. — Kje,
pové upravništvo

V Rožni dolini pri Gorici je na prodaj
lepa enožan-
stropna hiša z vrtno in prostornim dvoriščem
primerna za trgovino ali pa gostilno. Hiša je
še davka prosta. — Pojasnila daje lastnica Ka-
tarina Čej v Rožni dolini pri Gorici št. 66a.

Uljudno naznanjava sl. občinstvu, da
sva otvorila na **Travniku štev. 4,**
**trgovino z železino, kovinas-
timi predmeti in kuhinjsko po-
sodo.** — Cene zmerne.

— Priporočava se sl. občinstvu. —

Z odličnim spoštovanjem
Bombig & Gentili.

Zahvala.

Dolžnost nas veže, da se na tem mestu iskreno zahvalimo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prihiteli od blizu in daleč, da
skažejo zadnji čast našemu nepozabnemu in iskrenoljubljenemu soprogu,
očetu, staremu očetu, bratu in tustu, gospodu

IVANU DRUFOVKA.

Nadalje se iskreno zahvaljujemo vsem darovateljem krasnih vencev.
Obenem se zahvaljujemo tudi vsem onim, ki so nam na različne načine
izkazali svoje sočutje.

GORICA, dne 3. septembra 1910.

Zaljubljeni ostali.

Bojuj se proti pijančevanju, dokler je še čas.

Reši pijati udanega predno je uničeno njegovo zdravje, veselje do dela in njegovo premoženje, — in predno ga je pobrala smrt.

Alkohol je sredstvo s katerim se omogoči, da pijanec mrzi alkoholne pijače.

Alkohol je popolnoma neškodljiv in učinkuje gotovo.

Alkohol je najnovejšo sredstvo proti pijančevanju kar jih pozna današnja veda, in je rešil že tisoče ljudi revščine, boče in pogina.

Alkohol se hitro raztopi in ga je možno dati pijancu v jed, ne da bi on to opazil. — Pijanec začne mrzeti pijačo in ugiba, da mu je škodila prejšnja nezmernost, kakor se večkrat zgodi, da se zagnusi jed, katere se je človek preveč najejal.

Alkohol naj bi dajal oče svojemu sinu, dijaku pred maturo, da ga odvadi pijače. Kajti alkohol upliva slabo na možgane. Sploh kdor se hoče odvadi pijače, naj vzame 1 dozo Alkolina. — Kdor se leči z Alkolinom, pospešuje svoje zdravje in prihrani denar, ki bi ga sicer izdal za vino, pivo, žganje itd.

Alkohol stane 10 K ter ga razpošiljamo po povzetju. Naslov se glasi:

**Alkohol Institut, Kopenhagen 532
Dansko.**

Znamka za pisno 25 vin. — Znamka za dopisnico 10 vin.

(Gozdna balada).

Baron je zašel med požrešne volkove,
ko jezdil na vrancu skoz gozd je hitro.
Od konja ostale so same podkove,
od lovca pa čevlji prav celi „Oho“,
vse drugo požrle so lačne zverine,
po čevljih zaman so pretakale sline.

„OHO“

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji jó.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolettijska pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Žlindra

zajamčena

Porabite
ugodno
priliko!

Kdor takoj kupi
dobi še poseben
popust!

po najnižji ceni
dobi se samo

pri

Agro-Merkur - ju, v Ljubljani in Trstu.

Dobe se tudi vsa druga gnojila.

Agro-Merkur v Ljubljani.

Gradni prostori Janez Ordinova ulica števil. 8.

Podružnica Trst, ulica Stadion št. 3.

Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga

POZOR! Umetna gnojila, gnilca, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. **POZOR!** Vina, štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina! — Sir, maslo, žita, moka, olje, itd.

Agro-Merkur preskrbi sploh vsako blago. — Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše!

Postrežba točna!

Zahtevajte pravila, cenike, ponujajte svoje pridelke!

Odlikovana pekarija in sladničarna

Andrej Fajt

Gorica Tekališče Frana Josipa števil. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Sprejema naročila za vsakovrstno pecivo najfinejše vrste, pecivo za nove maše, govove, kolače za birmance, poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in solidno po želji naročnikov.

Ima na prodaj različno moko, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Vse po zmernih cenah.

Rimske toplice v Trziču (Monfalcone) Primorsko.

Stalna temperatura 38—40°. Učinkuje proti revmatizmu, protinu, bolečinam v bedrih, živčnim boleznim itd.

— Zdravljenje pod zdravniškim nadzorstvom. — Avtomobilni omnibus. — Cenike in pojasnila daje brezplačno ravnateljstvo kneza Aleks. Thurn in Taxis-a v Devinu (Primorsko).

Novodošli vzorci za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tržaška ulica št. 16
(v lastni hiši).

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznozvrstnih vzorcev blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarnen najrazličnejših

za vsaki stan.

V najem se išče GOSTILNA

z zemljiščem, blizu Gorice ali ob vipavski železnici

Ponudbe z pogoji pod „Gostilna“ na upravo „Soče“.

Premierl & Jančar

Ljubljana Dunajska cesta št. 20.

Lastni izdelki oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja.

Velika zaloga kemičnih in rudniških barv. Barv za umetnike.

Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Točna postrežba, cene nizke.

Za obila naročila se priporočava

Premierl & Jančar

trgovina oljnatih barv na drobno in debelo.

Cene brez konkurence.

GORICA

le v Gledališki ul. št. 14

+ M. Gal +

Kilni pasovi. — Preveze za život. Elastične nogovice in preveze za krčne žile. Ortopedični aparati in razne priprave za bolnike. Gumijaste cevi in rjuhe. Irigatorji, termometri, raznovrstni klistirji, zračne blazine in vsi gumijasti predmeti.

Parfumi, mila, glavniki, ščetke za zobe, ogledala, čevlji za deževno vreme in nepremočljivi dežni plošči.

Bretelle. Bretelle.

POZOR!
le v Gledališki ulici št. 14.

Odvetnik Dr. Stanič

je — preselil se iz Dunaja — odprl svojo pisarno v Gorici, Via Petrarca 3, 1. nadst. (pri mestnem vrtu, tik Trgovskega Doma).

Uradne ure: 9—12, 3—6. Ob nedeljah in praznikih je pisarna zaprta.

Častite dame!

Ne obotavljate se več in prepričajte se s poskusom, da **Pilnacekova** dela in **LANOL** hrani krasno in nežno polt.

Ako se umivamo z „LANOL“, ni treba nikakih krem, ki so potrebne pri rabi raznih drugih mil, kajti po svoji sestavi nadomešča popolnoma krema. En komad „LANOLA“ prodaja se za 70 vin. Dobiva se v Gorici pri sledečih tvrdkah: Toroš, Drobnič in drug, Ivančič & Kurinčič, Fran Novak in na Jesenicah pri gosp. M. Šinkar.

LANOL, Kdor hoče neposredno naročiti, temu se pošlje po sprejetju v naprej nakazanega zneska pol ducata za K 4 50 ali pa 1 ducat za K 8 franko.

Izgotavlja edino

J. PILNACEK

Hradec Hrálové, na Češkem

c. in kr. dvorni zaagatelj, stara češka tovarna toaletnega mila, parfumov, cerkvenih, voščentih in poluvoščentih sveč, navadnih stearinovitih parafinovitih sveč

Zahleva naj se izrečne GLOBUS iz tovarne Fritz Schulz ml. ake. dr.

Ponujajo se vam bo mnogo
Pozor! ni vrednih ponarejanj.

Čisti samo s
Globus
čistilni izvleček
Najboljše čistilo za kovine na svetu!

Redka prilika!

Neka tovarna, ki je trpela vsled povodnji, mi je poverila razprodajo rešenega blaga — več tisoč kosov krasnih, gorkih

flanelastih odej

najnovejših vzorcev in lepih barv. Vodni madeži se komaj poznajo. Odeje so primerne za vsako gospodinstvo. Dolžina 190 cm, širina 135 cm. Razpošiljam po povzetju in sicer: 3 lepe flanelaste odeje modnih barv in vzorcev za K 9—4 odeje (konjske) za K 10— Kdor bere to ponudbo naj takoj naroči, — in ne bo se kesal.

OTON BEKERA, c. kr. finanč. nadstr. v p. **NACHOD (Češko).**

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga
oljkinnega olja
prve vrste

najboljše vrste iz Istre, Dalmacije, Malfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za lač po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušči kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.